

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

1641

Suppl. B. 342a

No. 3

Working

UBGM

PAMFLT

1641: 3

mittel 4779

Copyen van drie Missiven,

Een door den Marquis de Montuval, Vice-Roy vande Bay, gheschreven ende ghesonden aen sijn Excell: Grave Mauritius van Nassau, tot sernambock.

M I T S G A D E R S :

Noch een vanden Colonel Hinderfon ende Capiteyn Day, aen sijn Excell: voorsz. Inhoudende in wat maniere den voorsz. Vice-Roy sich verclaert den Koninck van PORTEGAEL aente nemen, Ende hoe hy de Spanjaerden ende Italianen daer op gedisarmeert heeft.

Noch een Missive gheschreven van Fernambock/ dat van daer gheordineert ende vertroocken waren Gecommitteerden aen den voorsz. Marquis/ om met den selven te handelen.

T' AMSTERDAM,

Gedrukt voor Ian van Hilten woonende inde Beurs-
straet, Anno 1641.

ROYAL CANADIAN MOUNTED POLICE

1. The undersigned, Inspector of the Royal Canadian Mounted Police, do hereby certify that the following is a true and correct copy of the original as the same appears in the files of the Department of the Royal Canadian Mounted Police.

2. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

3. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

4. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

5. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

6. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

7. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

8. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

9. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

10. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

11. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

12. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

13. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

14. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

15. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

16. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

17. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

18. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

19. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

20. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

21. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

22. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

23. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

24. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

25. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

26. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

27. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

28. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

29. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

30. The original of the foregoing is in the possession of the undersigned.

Missive van den Marquis de Montival Vice-Roy van
de Bay, geschreven aen sijn Excell: Mauritius van Nassau.

Enadige H E E R,

Alhier is een Carabeel van Trisbona gekomen/ met
advys / dat in 't Koninkryck van Portugal door
maerachtigh Konink ende Heer van 't Ryck geswa-
ren ende bekent wordt den Konink Don Ian de IV.
gewesene Heer van Berganse/ Rebe vande Doorzuchtige Vrouwe
Donachatarina, die de Dochter is vande Infante Don Louys, dien
het Ryck van rechts-weghen toebehoorde / door de doot van den
Konink Hendrick, den Cardinael sijn Voom / ende heeft Godt sich
gebient om aen sijn Majesteit het besit van dit sijn Ryck te resti-
tueren vande elende die des selfs Onderdanen leden door de on-
rechtveerdighejdt ende tyranij / waer mede sy by eenighe Vie-
naers ghegouverneert wierden; ende soo Godt de Heere hier inne
remedieren wilde om te betoonen dat sijne Goddelijcke Handt in
dit stuck wercke/ heeft upt de ghebanghenisse selfs de macht doen
hoortkomen/ ende heeft in dier maniere de upgange van dit werck
ge disponeert / dat in 't geheele Ryck geen differentie noch enighe
contradictie geweest en sijn/ ende soo in het selve Ryck 13 Fortressen
met Castiliaenen beset waren/ hebbe sy deselve sonder ghelwelt ende
sonder slag van een Vegen upt te staen/ overgegeven. Met dese soete
handel ende meer andere ghewichtige ghetuyghenisse die verhaelt
werden / is wel te presumeren dat dit hoornemen door Godt is be-
lept geweest/ die niemans geen resistentie en vint/ soo dat wy reden
hebben om te vertrouwen dat sy met sijn gunst sal continueren/ ende
de sijne Majesteit in sijn gebiedt geluckelick sal conserveren/ noch
in sijn naercomellinghe / ende dat sy dit Ryck in sijn bysonder sal
behouden met de oude wyse die het alst met Europa ghehoort heeft
ende daerom hadde sijne Majesteit algereet Ambassadeurs afge-
vaerticht / principael naer Hollandt / Brankryck ende Catalo-
nien. Ick hebbe goet ghehouden D. E. Excell: hier van advys
te doen/ ende deselve boez oogen te stellen dat oother alle rade-
nen ende oorsaecke van belangen die ick in dese gelegenheit con-
terere/ ick persiuulierlyck hope ghedaet hebbe/ dat dit Koninkryck
ende de Doorzuchtige Staten van Hollandt die brede ende enig-
heyt sullen hebben/ waer mede sy den anderen alst bejeghent heb-

Den 17^{den} februario ende recipiauwelick dooz welshaden/ ende dooz soo
een profittelijke Commercie als wy al te samen noch in gedencken
hebben/ by wien de voorige geluckige tijden gesien zijn/ waerin ick
dobbels Intrest sal hebben/ konnende beter correspondentie aen
D^e Excellentie laten toekomen/ tot vergheldinge van obligatie die
D^e Excellent, mijn gegeven heeft/ ende hem bewijzen hoe inder daet
mijn hoornemen strect om hem in hoorballende gelegenthedē dienst
te doen/ daer toe ick soecken sal occasie te vinden / ende soo uyt dese
tegenwoordige staet D^e Excell: enige saken hoer komt waer me-
de hem gelieft mijn te belasten in alles wat plaats can grijpen/ sal
D^e Excell: in dispositie gereet tot sijnen dienst binden: gelijck oock
schuldbigh ben te doen. Godt beware D^e Excellentie veel jaren.

Wt de Bay den 2 Meert.

Ick sende Jan Lopes met dese tijdinghe / die het Hoofst op dese
Barque is/ D^e Excell: gelieve hem doozt weder af te veerdigen/
op dat hy mijn bescheyt van D^e Excell: hringe: want ick nu meer-
der redenen hebbe om daer na te verlangen. Was ondertekent

I. Marquis de Mantuaal.

Een ander Missive uyt de Bay.

Wel Hoogh-geboren Grave,

Den 16 februario is alhier ghearriveert een Carabele van
Portegael/ met tijdinge ende brieven aenden Vice-Konig van Ducq
de Berganse/ als nieuwen Koninck van Portugael/ met ordre dat
dit Landt de Kroon van Portugael toekomt / dieselve haren Eedt
aen deselve conde doen/ ende den Koninck van Castilien niet erken-
nen/ het welck naer vier uren is geschiet/ ende met een groote blij-
schap alle troupen inde waepenen heeft doen komen/ ende met luy-
der stem roepende Vive Ducq de Bergance, Koninck van Portugael,
ende hebben haren eedt gedaen inde Jesuyte Kerck/ alle Portuge-
sen/ alreghesondert de Castilianen ende Napolitanen hebben gheen
Eedt willen doen / ende haer gheweer neder ghelept die geen dienst
meer begeerden te doen/ bebindende hun 8 a 900 / t welck tot noch
toe continueert/ ende is onder haer ende de Portugesen grooter vy-
antschap

aantschap meer als tusschen ons ende haer geboort is. Daer sijn twee Ambassadeurs naer Hollandt om Paps te maken/ en twee na Brancrick/ alsmede na Engelandt ende naer Rome/ mede bren- gende veel gelts naer Nederlandt om Schepen/ geweer ende am- nitie van Oorloghe in te koopen. Den Koningh van Portugael heeft belast aen alle schepen ende Carabelen die hy gesonden heeft met brieven in alle landen/ ende waer sy eenige Schepen van Hol- landt/ Engelandt ende Brancrick resconteren/ sullen de brieven in haer handen leveren/ ende so verre eenige schepen van Spagnien ofte vanden Turck rescontreerde/ hebben orde om deselve over boort te smijten. Op den 27 Februarij heeft den Marquis sijn Soon Marechal naer Portugael gesonden aenden Coninck; Aen onse gevangenen wort veel bzienschap betoont: want tegenwoor- digh seggende dat wy vrienden sijn / ende weten van geen Oorloghe meer / sal niet de eerste brieven upt Portugael oft upt Hollandt ver- nomen werden van een generale Orde/ waer naer hier alle perso- nen verlangen. Den Marquis heeft alle sijne troupen upt ons quartier onthoden / ende is mede seer verwondert dat ons Schip oft advijs Verck soo langhe wegh blijft. Hier mede eyndigende Welgebozen Orde/bevele u Excellentie in de protexie des Alder- hooghsten/ Onderstont/ ende wy blijven sijn Excellenties Onder- danige Dienaren/ ende was onderschreven

Ian Hinderfon ende Day.

Assum upt de Bay de todos os Santos, 1 Meere 1641:

Copie

MYN HEERE,

Des vyants pertypen / ende onder pteert van deselve ooc
beel Landtzen / mit gaders onse soldaten / insonderheyt fran-
schen van haer compagnien wegh gelopen / hebben dit jaer alle
straten ende wegen gantsch onbyp ghemaect / dooz roben ende
branden / in het Supcher-riet groote schade gedaen / niet tegher-
staende oock onse pertijen dagelijks zijn uyt geweest / ende alle
Molens met soldaten beset waren / nochtans worden dit Jaer
meer Supcheren ghemaect als vooreden jaer. D. C. heeft
vooz desen verstaen dat den Oversten Luytenant Henrichsom
ende Major Van als Estagiers naer de Bahia gesonden zijn /
van deselve qualiteyt zijn ons twee andere personen toegesonden
waer van den Major zijnde een Spagniaert / hier gestozen is /
sedert zijn hier gedeputeert (om naer de Bay te gaen tracteeën)
mijn heer Couden / den Colonel Kom / ende Muneno Hofveldt
Politieke Raedt / tot Secretaris Dr. Taper / ende tot Medicant
D. Plante. De materie van handelinghe is ober het quartier
dat by den vyant is gebroken / ende het branden ; ende ondertus-
schen heeft den Vice-Kop uyt de Bahia een Berck herwaerts
gesonden met een brief aen sijn Excellentie hier voozen gespec-
ficeert ; oversulcks wy ons versokert houden van een handelinghe
in Hollandt / edoch is eventwel by Sijn Excellentie ende Raden
goet gebonden in dese quartierien van een interim ende stilstant
van wapenen te spreken / ende zijn de vooz. Gedeputeerden met
een redelike suite ober 14 daegen vertrocken int Schip de Ster
met een goede partys soldaten / in voeghen dat wy ons sullen re-
guleren naer 't gene in 't Patria besloten wert. Vale.

Nieu-Mauritius Stadt neemt seer toe / ende wert met ernst
aen de brugge ober de Rivièr gearbept. De Portugesen ver-
heughen hun seer over dese veranderinge.

Een

Van hier zijn tot Ostagiers over twee a drie Maenden naer de Bahia gesonden den Oversten Luptenant Hinderson/ende de Major Dap/ ende daerentegens twee andere/ tot den welcken den Vice-Kop vande Bahia gelegentheit heeft gesocht / alhier gekomen / ende heeftmen hier ter plaetse gereet ghemaect ende alles gediligeert om naer de Bahia te gaen eenige Sedeputeerde om te tracteren van 't Quartier / ende dat aen beyde zijde het branden van 't Sijpcker-Riedt mocht ophouden. * Ondertusfchē heeftmen inde Bahia op't advijs 't gene in Portugael voorgevallen was alle Spaensche Officierē ghebesarmeet/ 't welck ons goede hope geeft om uyt 't Vaderlandt een vrede te verwachten. De voorsz. Ostagiers werden met den eersten alhier verwacht. Den Admirael Tol (alias) Houtebeem maectt sich ghereet om met 16 Schepen op een Exploit te gaen/ Gotssegheue sijn voornemen.

Ober ses weecken sullen eenige Schepen met goede ladinghe van hier naer 't Vaderlant vertrecken; ende men verwacht 1200 pont Gouts vande Cust van Guinea.

De schoone stadt Mauritius wert hier seer vergroot. De brugge van Antoni Daez is aengenomen op te maken in 2 Jaer voorsz 240000 guldens. 't Schip Leeuwin van Guinea met 211 Slaven/ is alhier gekomen/ ende sijn verkocht voorsz 95900 guldens.

Hier liggen in ladinge dese naervolghende Schepen / de Harinck/ Crabbe/ Swarten Arrent/ voorsz Amsterdam. Coolen en Regenboogh voorsz Zeelandt. Jan Baptista voorsz 't Noorder-Quartier. Zee-Kidder voorsz Groeningen.

Den Politiken Raedt Blas op presuntie van verraderie ende correspondentie met den vbandt/ gevangen geset hebbende/ is gepardonneert. Dooz Placcaten is verboden het slachten van Calveren/ oock van Beestiael in Rio Grande.

Sijn Excell: ende Hooghe Raedt versoecken een Zuckerpe alhier mochte opgerecht werden.

In alle saecken hier te lande staet het alles wel.

F I N I S.

